

Tilsynsrapport

sak 2019-03

Utbedring av avvik i Røviktunnelen
Statens vegvesen, Region nord

Saksnummer	2019-03
Publiseringsdato	23.04.2019
Tilsynslag	Ingebjørg Midthun, tilsynsleder Kenneth Lyngsgård, fagrevisor veg Liv Rørlien, fagrevisor juridisk
Tilsynspart	Statens vegvesen, Region nord

1. Om tilsynet

Vegtilsynet har gjennomført tilsyn med Statens vegvesen, Region nord sin etterlevelse av krav til sikkerhet i tunneler.

Tilsynet er gjennomført i Røviktunnelen som ligger i Fauske kommune i Nordland fylke. Tunnelen ligger på riksveg 80 og er 2030 meter lang. Den ble åpnet 30. august 2011 og det ble gjennomført periodisk inspeksjon første gang i august 2016.

Tilsynssaken er gjennomført som en dokumentgjennomgang og er en undersøkelse av Region nord sin oppfølging av funn som Vegdirektoratets inspeksjonsenhet gjorde ved den periodiske inspeksjonen av Røviktunnelen i 2016.

Sign.:

Trude Tronerud Andersen
direktør

Sign.:

Ingebjørg Midthun
tilsynsleder

2. Bakgrunn

Vegdirektoratet skal gjennomføre forskriftsfestede inspeksjoner minst hvert sjette år for å avdekke om tunneler oppfyller sikkerhetskrav. Det er av stor betydning at det blir iverksatt tiltak for å behandle avvik som er avdekket i inspeksjoner. Regionene i Statens vegvesen har ansvar for drift og vedlikehold av tunnelene.

Vegtilsynet ønsker i dette tilsynet å undersøke i hvilken grad funnene fra en periodisk inspeksjon er fulgt opp og utbedret.

3. Mål og problemstilling

Målet med tilsynet har vært å undersøke om avvik som er funnet i den periodiske inspeksjonen av Røviktunnelen er fulgt opp og utbedret, slik at tunnelen oppfyller krav til sikkerhet.

Problemstillingen er:

- Blir funn etter den periodiske inspeksjonen fulgt opp og utbedret?

4. Tilsynsresultat

Symbol som er brukt for å illustrere tilsynsfunnene i rapporten går frem av tabellen under.

Symbol	Vurdering av samsvar med tilsynskriterier
	Avvik: Manglende samsvar med krav
	Observasjon: Forhold der en gjennom revisjonen har sett at det er potensial for forbedring hos tilsynspart
	Tilsynskriteriet er oppfylt

Utkast til rapport ble lagt fram for tilsynspart 05.03.2019, med frist for å gi tilbakemelding på faktafeil. Tilsynspart ga slik tilbakemelding innen fristen og dette er tatt hensyn til ved utarbeiding av endelig tilsynsrapport.

Tilsynskriterium

Tunneler skal oppfylle krav til sikkerhet.¹

Periodiske inspeksjoner skal gjennomføres for å påse at tunneler er i samsvar med krav fastsatt i tunnelsikkerhetsforskriften. Det er lagt til grunn at funn etter en inspeksjon med formål å vurdere om sikkerhetskrav er oppfylt, i utgangspunktet skal være lukket når det nå er over to år siden inspeksjonen.

Mal for inspeksjonsrapporter viser at tunnelens utstyr mm skal vurderes mot krav i tunnelsikkerhetsforskriften, håndbok N500 og andre interne krav.

Gjennomføring

Mottatt dokumentasjon som ligger til grunn for undersøkelsen:

- Brev «Svar på tilsyn 2019-03 Utbedring av avvik Rv. 80 Røviktunnelen» med følgende vedlegg:
 - Rapport fra sikkerhetsrevisjon av rv. 80 Røviktunnelen. Datert 22.09.2016.
 - Sikkerhetsrevisjonsskjema rv. 80 Røviktunnelen. Datert 22.09.2016
 - Tilsvar Rapport fra sikkerhetsrevisjon av Røviktunnelen. Datert 25.11.2016
- E-post datert 20.02.19 fra tilsynspart. I tillegg til svar på spørsmål inneholder denne e-posten følgende vedlegg:
 - Beredskapsplan, spesiell del, Røviktunnelen. Siste revisjon datert 29.09.2016.
 - Liste over PE-skum datert 23.06.2010 for innlegging i NVDB

Merknader til dokumentasjon:

- Dokumentasjonen viser ikke dato for når tiltak er utført.
- Det ble i e-post datert 18.02.19 bedt om utdyping og ytterligere dokumentasjon i saken.

Vegtilsynets undersøkelse tar utgangspunkt i rapporten fra den periodiske inspeksjonen av Røviktunnelen utført 15. og 16. august 2016 av Vegdirektoratets inspeksjonsenhet.

Vegtilsynet har i denne undersøkelsen basert seg på inspeksjonsrapportene, og ikke gjennomført en egen inspeksjon av tunnelen.

Vegtilsynet har samlet funnene som går frem av rapporten etter den periodiske inspeksjonen og undersøkt om disse er fulgt opp og utbedret. Region nord har dokumentert utbedring via e-post, rapporter og bilder.

¹ Jf. tunnelsikkerhetsforskriften § 8, Sikkerhetstiltak og håndbok N500 Vegtunneler, R511 Sikkerhetsforvaltning av vegtunneler, kvalitetssystemet til Statens vegvesen mm.

Tilsynsbevis

I rapporten som ble sendt til regionen etter den periodiske inspeksjonen, blir det påpekt av Vegdirektorat at funnene vurderes som så sikkerhetskritiske at tiltak må iverksette umiddelbart. Det ble også bedt om et tilsvarende fra Region nord på om situasjonsbeskrivelsen er riktig forstått, og en beskrivelse av hvordan regionens vegavdeling vil behandle funnene i rapporten. En tiltaksplan for hvordan man ønsker å lukke funnene som er gjort, skal ifølge rapporten utarbeides av vegavdelingen. Tidsfrist for tilbakemeldingen var satt til 15.11.2016. Tabell 1, 2 og 3 viser antall funn som fremgår av rapporten etter inspeksjon av Røviktunnelen, og hvor mange som gjenstår.

Tabell 1: Funn i den periodiske inspeksjonen som relateres til dokumentasjon for tunnelen.

Dokumentasjon for tunnelen		
Antall -	Svakhet	Avvik
funn	9	4
gjenstående funn	6	1

Tabell 2: Funn vedrørende tunnelens sikkerhetsnivå etter gjeldende krav i Håndbok N500 og tunnelsikkerhetsforskriften.

Sikkerhetsnivå etter gjeldende krav i håndbok N500 og tunnelsikkerhetsforskrift		
Antall-	Avvik etter N500	Avvik etter tunnelsikkerhetsforskriften
Funn	1	1
Gjenstår	1	0

Rapporten omtaler et avvik som viser til at hydrantsystemet er underdimensjonert, og at det er for svak vanntilførsel på slokkevannsledningen. Avviket går frem av tabell 2. Dette er ifølge Regionen utbedret ved at det nå er etablert brannhydranter på hver side av tunnelen. Vegtilsynets undersøkelse viser at hydranten på Stømsnes-siden av tunnelen er etablert 1,5 km fra tunnelmunningen. Det er ikke mottatt dokumentasjon som viser at vanntilførselen er tilstrekkelig, men tunnelforvalter opplyser om at vannforsyningen er testet i forbindelse med øvelse, og er nå i orden. Beredskapsplanen til tunnelen er ikke oppdatert etter at brannhydrantene kom.

Tabell 3: Funn fra den periodiske inspeksjonen når det gjelder særtrekk for Røviktunnelen.

Særtrekk for tunnelen		
Antall-	Svakhet	Avvik
funn særtrekk	5	1
gjenstående funn	5	1

I rapportens del om «særtrekk i tunnelen», omtales et avvik som gjelder angivelse av forskjellige lengder på tunnelen i NVDB² og vegvokteren³. Dette er ikke utbedret, ifølge regionen. I rapporten er det også bemerket at tunnelen har fem svakheter (tabell 3). Regionen kan ikke dokumentere at det er gjort en vurdering av svakheterne eller gjennomført tiltak for å rette de opp.

Tabell 4: Øvrige funn som gjelder tunnelens sikkerhetsnivå etter krav i Håndbok N500, tunnelsikkerhetsforskriften, øvrige lover/forskrifter og håndbøker

Øvrige funn fra inspeksjonen			
Antall	Hastesak akutt	Behovmeldes	Hastesak tunnelsikkerhets-forskrift
Øvrige funn	9	2	1
Gjenstår	3	1	0

I følgebrevet til rapporten etter den periodiske inspeksjonen, framhever Vegdirektoratets inspeksjonsenhet ni hastesaker som skal behandles umiddelbart. Disse hastesakene går frem av tabell 4. Vegavdelingen har ikke utarbeidet en tiltaksplan etter den gjennomførte inspeksjonen, selv om det det går frem av rapporten at dette skal gjøres.

Tre av de ni hastesakene er ikke utbedret, ifølge Region nord. Funnene som ikke er utbedret er vist i tabell 5.

Tabell 5: Funn som ikke er utbedret etter periodiske inspeksjon i 2016, regionens svar, samt status februar 2019.

Rv 80 Røviktunnelen: HASTESAKER (Behandles umiddelbart)		
1	Mørke SOS-skilt. Defekte lyskilder. Kurs til SOS-skilt på tekniske bygg er uprioritert. Må kobles over UPS.	
Regionens svar 2016	Feilsøking pågår forventet utbedret innen uke 13, 2017	
Status februar 2019	Defekte lyskilder er skiftet ut. Omkobling over til UPS-kurs er ikke utført. Det er armatur med intern batteribackup i nødkiosk.	
2	SRO- Det er ikke merket i vegvokteren om det måles på NO eller NO2. VTS operatøren har ingen mulighet til å vite hva som er hva. Det er montert begge typer i tunnelen. Det er montert NO i midten av tunnelen og NO2 ved begge portaler.	
Regionens svar 2016	Blir utført innen uke 13, 2017	
Status februar 2019	Bilde i Vegvokteren er ikke endret, slik at det ikke framgår om det er NO eller NO2 som måles.	
3	Brannsikring rundt trekkerør i heng, er ikke tilstrekkelig. Fare for at PE-skum kan ta fyr ved en brann.	

² Nasjonal vegdatabank er en database med informasjon om statlige, kommunale, private, fylkes- og skogsbilveger.

³ Toppsystem for styring, overvåkning og regulering (SRO) av tunneler og andre veginstallasjoner hos Vegtrafikksentralen

Regionens svar 2016	Dette arbeid må utføres først når temperaturen tillater det, og må ses i sammenheng med andre nærliggende betongsprøyteoppdrag til neste sommer.	
Status februar 2019	Brannsikring rundt trekkerør i heng er ikke utbedret.	

Tabell 6: Saker som Vegdirektoratets inspeksjonsenhet mener bør behovsmeldes for å få midler i budsjettet til å utbedre. Jmf. Tabell 2.

Rv 80 Røviktunnelen: Saker som bør behovsmeldes (Budsjetttinnmeldes)		
1	Korrosjon rundt hengsler på nødskap. Skyldes bruk av ulike materialer.	
Regionens svar 2016	Blir utført innen uke 13, 2017	
Status februar 2019	Regionens svar: Dette er meldt inn som et behov, men det er ikke mottatt midler til å utbedre saken.	

Vurdering

Vegtilsynet vurderer utfra tilgjengelig dokumentasjon, at Røviktunnelen fortsatt har flere avvik og svakheter som ikke er fulgt opp og utbedret etter inspeksjonen i august 2016. Tre av avvikene som Vegdirektoratets inspeksjonsenhet har vurdert som «akutt hastesak» er det ikke gjort noe med.

Dette mener Vegtilsynet er altfor lang saksgang når avvikene er av en kategori som det hastes med å utbedre. Det er ikke utarbeidet en tiltaksplan for behandling av disse, og det kan derfor virke som det er lite systematisk oppfølging av kjente avvik og svakheter i tunnelen. Beredskapsplanen og innsatskortet er ikke oppdatert. Beredskapsplanen er ikke oppdatert med ny tunnelforvalter, og endringene i slukkevannforsyningen er ikke nevnt.

Funn 1 – avvik

Røviktunnelen oppfyller ikke alle krav fastsatt i tunnelsikkerhetsforskrift, handbok N500 *Vegtunneler* og interne krav.

5. Konklusjon

Røviktunnelen har avvik og svakheter som ikke er behandlet eller utbedret etter Vegdirektoratets periodiske sikkerhetsinspeksjon som ble gjennomført for to og et halvt år siden.